

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΤΕΑΤ
30-5-2024

Σε συνθήκες ιδιαίτερων απαιτήσεων, με σοβαρή την ανάγκη συνέχισης της αναπτυξιακής δυναμικής και υπό το βάρος παράλληλα των μεγάλων αναγκών χρηματοδότησης που προκύπτουν από τις αρνητικές επιπτώσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής, ο κατασκευαστικός κλάδος καλείται να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα.

Ο σωστά δομημένος και επεξεργασμένος Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός για τον προγραμματισμό και την κατασκευή έργων, ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχία της αναπτυξιακής προσπάθειας, είναι συναρτημένος με την διασφάλιση της απορρόφησης των διατιθέμενων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, των πόρων του ΕΣΠΑ και του ΠΔΕ και την κατάλληλη και αποδοτική διαχείριση των αντίστοιχων ιδιωτικών.

Για τον σκοπό αυτό και την επίτευξη των ιδιαίτερης σημασίας αναπτυξιακών στόχων στον τομέα της παραγωγής έργων, **εστιάσαμε και συνεχίζουμε να εστιάζουμε με έμφαση στα ζητήματα ουσιαστικών παρεμβάσεων στο θεσμικό πλαίσιο και στην λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων πλήρους αξιοποίησης και διεύρυνσης των πόρων.**

Οι ιδιαίτερες και μεγάλες απαιτήσεις που διαμορφώνονται στην παρούσα περίοδο απαιτούν την προώθηση ορισμένων συγκεκριμένων κύριων ενεργειών και ρυθμίσεων, την υλοποίηση των οποίων επιδιώκουμε και στις οποίες εστιάζουμε ιδιαίτερα τις προτάσεις μας :

- **Πόροι Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

Είναι απολύτως απαραίτητη η επανεξέταση των πόρων, με διάθεσή τους σε έργα με περιβαλλοντικό χαρακτήρα, ειδικότερα μάλιστα λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και με την διασφάλιση παράλληλα και ισχυρή στήριξη της αναπτυξιακής δυναμικής, **με κατάλληλη ανακατανομή**

τους όπου είναι αυτό δυνατόν και μεγιστοποίηση του εύρους χρήσης τους, χωρίς διάθεση σε τομείς που δεν είναι σίγουρη η απορρόφησή τους.

Οι εξελίξεις σε άλλες χώρες, επιβεβαίωσαν την ορθότητα της θέσης που συστηματικά υποστηρίξαμε για την ορθή κατανομή των πόρων σε έργα, που αν δεν γίνει οδηγεί σε λαθεμένες και προβληματικές χρηματοδοτήσεις ή σε ουσιαστική απώλεια πόρων λόγω μη απορρόφησης.

Απολύτως απαραίτητη επίσης λόγω και των καθυστερήσεων που επήλθαν, η παράταση του χρόνου εφαρμογής του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πέραν του αρχικού περιορισμένου διαστήματος και μετά το 2026, όπως έπραξαν ήδη άλλες χώρες υποβάλλοντας σχετικό αίτημα, ζήτημα για το οποίο **συνεχώς ζητούμε επί μεγάλο χρονικό διάστημα να προχωρήσει και η χώρα μας.**

Ανεξάρτητα και γενικότερα διαμορφώνονται συνθήκες στην Ε.Ε. με πρόταση για νέο πακέτο χρηματοδότησης και επενδυτικά σχέδια μέσω της ανάπτυξης νέου Ταμείου Ανάκαμψης ή/και χρηματοδοτικών σχημάτων που θα καλύπτουν μετάβαση ψηφιακή, πράσινη και κοινωνική και είναι απαραίτητη η προσαρμογή της χώρας μας στις νέες προσεγγίσεις και η αντίστοιχη τοποθέτηση της υποστήριξης των ιδιαίτερων συμφερόντων της στα πλαίσια του νέου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Προκαταβλητέο ποσό κατά την ανάληψη Έργου Παραχώρησης**

Για μεγάλο χρονικό διάστημα και με ιδιαίτερη έμφαση υποστηρίξαμε ότι δεν είναι δυνατόν σήμερα, δεκατέσσερα χρόνια μετά το πρώτο Μνημόνιο και μετά από αλληπάλληλες κρίσεις για τις οποίες δεν είχε καμία ευθύνη η χώρα μας, να **συνεχίζεται μία πρακτική τιμωρίας της που εφαρμόστηκε με τις προβλέψεις του Μνημονίου και να της επιβάλλεται το μεγάλο ποσό που καταβάλλεται από τον ανάδοχο κατά την ανάληψη Έργου Παραχώρησης να προωθείται για την αποπληρωμή του χρέους.**

Μετά από παγκόσμιες κρίσεις χωρίς ευθύνη της χώρας μας και με ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις, απαιτείται **το ανωτέρω ποσό (Up Front Fee) να διατίθεται για την χρηματοδότηση έργων (απευθείας ή με Πληρωμές Διαθεσιμότητας) με την διαμόρφωση Ειδικού Ταμείου** που μπορεί να χρηματοδοτείται και από άλλες πηγές.

Η διαμόρφωση του Ειδικού Ταμείου χρηματοδότησης γίνεται απολύτως απαραίτητη πέραν της διασφάλισης της εξαιρετικά αναγκαίας και ελλείπουσας λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης χρηματοδότησης και για την αντιμετώπιση των πολύ σοβαρών προβλημάτων σε αστικές περιοχές, με εξαιρετικά μεγάλη κυκλοφοριακή επιβάρυνση, δραματικά αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και σοβαρότατα προβλήματα στην υγεία, την παραγωγή και την οικονομία.

- **Καθυστερήσεις πληρωμών – Βιωσιμότητα έργων**

Λόγω των γενικότερων προβλημάτων δημιουργούνται συνθήκες έλλειψης πιστώσεων με αποτέλεσμα σοβαρές καθυστερήσεις πληρωμών του Δημοσίου, ποσών οφειλομένων για εκτελεσμένες εργασίες ή ανάλογων ποσών σε έργα Παραχωρήσεων και ΣΔΙΤ, με αρνητικά αποτελέσματα στην κανονική εκτέλεση των έργων και την κάλυψη υποχρεώσεων.

Η καθυστέρηση διάθεσης των αναγκαίων πιστώσεων για την ομαλή χρηματοδότηση των έργων που τα επηρεάζει αρνητικά και έχει άμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στους αναδόχους, επηρεάζει τελικά αρνητικά και τον ίδιο τον προγραμματισμό του Δημοσίου για την κάλυψη αναγκών.

Είναι απαραίτητη η αντιμετώπιση της κατάστασης και η **εξεύρεση λύσεων χρηματοδότησης των έργων στο πλαίσιο και των ευρύτερων προτάσεων που κατατίθενται**, καθώς επίσης και η διασφάλιση της βιωσιμότητας των Παραχωρήσεων λόγω και των υφιστάμενων δεσμεύσεων με τις δανειοδοτούσες τράπεζες, με την λήψη των κατάλληλων μέτρων.

- **Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός**

Συνεχίζουμε να επιζητούμε την πλέον συγκροτημένη διαδικασία επιλογής και προγραμματισμού εκτέλεσης έργων.

Κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της με παράλληλη την ανάγκη διασφάλισης της αναπτυξιακής δυναμικής, είναι περαιτέρω αναγκαία η εστίαση στην αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται στο περιβάλλον και η αποτελεσματική αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν την κοινωνία.

Γίνεται απολύτως αναγκαίος ο καθορισμός προτεραιοτήτων στα έργα υποδομής, η εστίαση στην πράσινη μετάβαση, η κατανομή πόρων ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη απόδοση, η εξασφάλιση της λειτουργικής αξίας σε σχέση με το κόστος, η χρήση αξιόπιστων αναλύσεων και στοιχείων συναρτημένων με σύγχρονες κατευθυντήριες γραμμές που συναρτώνται με αναλύσεις κόστους – οφέλους, με ανάλυση κινδύνων, με ανάλυση αξίας (value engineering), με την επιλογή μοντέλου χρηματοδότησης που έχει ιδιαίτερα επίκαιρο χαρακτήρα στην παρούσα περίοδο.

Τα ανωτέρω αποτελούν βασικά στοιχεία για **την προτεραιοποίηση και εξειδίκευση πόρων χρηματοδότησης που καλύπτουν περιβαλλοντικές απαιτήσεις και συγχρόνως για την κάλυψη των στρατηγικών στόχων ανάπτυξης, με επικαιροποίηση Στρατηγικού Σχεδιασμού ανά συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα και αναγκαία την συστηματική παρακολούθηση υλοποίησης.**

- **Πρότυπες Προτάσεις**

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των μεγάλων προβλημάτων ειδικότερα σε αστικές και επιβαρυμένες περιοχές, επιδιώχθηκε η εφαρμογή του θεσμού των Πρότυπων Προτάσεων, με την απελευθέρωση του ιδιωτικού τομέα από αγκυλώσεις και χρονοβόρες διαδικασίες και την ταχεία προώθηση έργων σε όφελος του περιβάλλοντος, της οικονομίας και της ανάπτυξης.

Η έλλειψη χρημάτων την τελευταία περίοδο λόγω της κλιματικής κρίσης, δημιούργησε προβλήματα στην ομαλή εξέλιξη εφαρμογής του θεσμού.

Ωστόσο είναι δυνατή ακόμη και υπό αυτές τις συνθήκες η άμεση προώθησή τους, ειδικότερα μάλιστα σε έργα Παραχώρησης όπου είναι δυνατόν να διασφαλίζεται η πλήρης αποφυγή της διάθεσης πόρων από το Δημόσιο στην παρούσα περίοδο, αλλά και για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η άμεση ανάγκη προώθησης λύσεων αντιμετώπισης των εξαιρετικά οξέων προβλημάτων, κυκλοφοριακών, περιβαλλοντικών, υγείας των κατοίκων σε επιβαρυσμένες αστικές περιοχές και των πολύ αρνητικών επιπτώσεων στην παραγωγή και την οικονομία, **επιβάλλει την άμεση αντιμετώπιση γιατί η κατάσταση μετά από λίγα χρόνια θα είναι δραματικά χειρότερη και τα προβλήματα ανυπέρβλητα.**

Η εφαρμογή του θεσμού των Πρότυπων Προτάσεων, χωρίς μάλιστα επιβάρυνση άμεση του Δημοσίου στην παρούσα περίοδο, είναι μονόδρομος.

Συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε παράλληλα την δυνατότητα υιοθέτησης και αξιοποίησης προτάσεων κάθε είδους σε αντικείμενα Δήμων, Νομών, Περιφερειών, χωρίς να υπάρχουν τα εξαιρετικά μεγάλα οικονομικά όρια για την υποβολή πρότασης, **με ταχεία προώθηση μικρότερων ανταποδοτικών έργων με ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνα που επιτυγχάνεται στο μέγιστο η αποπληρωμή του κόστους κατασκευής τους από την μεταγενέστερη εκμετάλλευση.**

- **ΕΣΤΕΠ – TIM - TEM**

Αναλυτικά Τιμολόγια, Συντελεστές Αναθεώρησης

Συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε και να ζητούμε την άμεση εφαρμογή του **Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΕΠ-TIM-TEM)** για την οποία απαιτείται μετά την ίδρυση της Εταιρείας Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών και η υπόδειξη των εκπροσώπων του Δημοσίου στο Διοικητικό της Συμβούλιο.

Είναι απολύτως απαραίτητη η προσαρμογή της χώρας σε ότι έχουν εφαρμόσει οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **με προώθηση Παρατηρητηρίου Τιμών, Συστήματος Αναλύσεως Τιμών και Προσδιορισμού Κόστους και Συστήματος Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών.**

Η συγκεκριμένη μηχανογραφημένη εφαρμογή, η οποία χρηματοδοτήθηκε μαζί με το ΣΑΤΕ από εξειδικευμένη εταιρεία για τον υπολογισμό και έκδοση ανά τρίμηνο των τιμών μονάδας και των συντελεστών αναθεώρησης με βάση τα νέα αναλυτικά τιμολόγια που εκπονήθηκαν στα έτη 2010 και 2011, για Οικοδομικά Έργα και Έργα Οδοποιίας για 400 περίπου άρθρα, πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω και να τύχει εφαρμογής.

Θεωρούμε ότι **οι τιμές, οι αναλύσεις και η αναθεώρηση σύμφωνα με τα ανωτέρω, πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις Δημόσιες Συμβάσεις και στις Συμβάσεις Παραχώρησης, ειδικότερα μετά την λειτουργία του ΕΣΤΕΠ-TIM-TEM.**

Συνεχίζουμε παράλληλα να υποστηρίζουμε την **αναγκασία επικαιροποίηση προϋπολογισμών όλων των προς δημοπράτηση Δημοσίων Έργων, Έργων Παραχώρησης και έργων ΣΔΙΤ.**

Θεωρούμε ότι τα παραπάνω συνιστούν την μόνη σοβαρή προσπάθεια εκσυγχρονισμού και προσαρμογής της χώρας σε ότι έχει εφαρμοστεί στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την μόνη αξιόπιστη λύση.

Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων κύριων προτάσεων του ο ΣΤΕΑΤ, προωθεί ουσιαστικές απόψεις για σημαντικά ζητήματα, στηρίζοντας ιδιαίτερα την συνεργασία με το Δημόσιο και επιδιώκοντας να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση θεμάτων θεσμικού χαρακτήρα, οικονομικού, κατάλληλης και επαρκούς χρηματοδότησης, προγραμματισμού, διασφάλισης προστασίας περιβάλλοντος, με στόχο την στήριξη της οικονομίας της χώρας και την ανάπτυξη.

Θα συνεχίσει συστηματικά τις προσπάθειές του για την επίτευξη αυτού του στόχου, ευελπιστώντας ότι θα ληφθούν στην πορεία οι απαιτούμενες αποφάσεις.